

Nederland

We hebben een boel subjectieve rechten, dit betekent dat je er een beroep op kan doen voor de nationale rechter. Het worden ook wel aanspraakrechten genoemd. Het zijn praktische grondrechten. In Nederland geldt de leer van de bijzondere beperkingen. Daardoor geven de bepalingen een bepaald houvast. Sommige grondrechten zijn in organiek wetten uitgewerkt. Zo is art. 9 GW verder uitgewerkt in de Wet Openbare Manifestaties. Over art. 23 GW is zoveel jurisprudentie ontstaan, dat deze jurisprudentie ook fungeert als een soort van wetgeving.

Engeland

In Engeland hebben ze geen geschreven grondwet, dus ook geen geschreven grondrechten. Het geen wat erover blijft van je verplichtingen is altijd je grondrecht. Het is moeilijk om naar de rechter te stappen en een beroep te doen op een grondrecht. Sinds 1998 is er een grote verandering in Engeland. Eerder waren de Britten gebonden aan het EVRM. Er geldt een dualistisch stelsel. Dit betekende dat staat gebonden was aan het EVRM, en de burgers er geen beroep op konden doen. Sinds 1998 geldt the Human Right Act. Dit is een letterlijke vertaling van het EVRM. The Act wordt niet gezien als een hogere wet, maar gewoon als eigen wet. Lagere wetgeving mag worden vernietigd indien het in strijd is met the Human Right Act. Wanneer er strijd is met the Human Right Act en gelijke wetgeving mag de rechter alleen constateren dat er verschil zit tussen de wetgeving. De wetgever moet het probleem dan verder zien op te lossen.

Frankrijk

De Franse grondwet bevat geen grondrechten, maar verwijst wel naar grondrechtencatalogi. De leer van de algemene beperkingen geldt hier. Het is aan de rechter om te bepalen wat mag en hoe het mag.

België

De grondwet van België van 1831 is een voorloper op onze grondwet van 1848. Belgen hebben een hekel aan preventieve toezichten. Er staan wel grondrechten in de grondwet waar je je op kan beroepen. Er bestaat echter geen vaste beperkingssysteem.

Duitsland

De Duitse grondwet begint met grondrechten, deze zijn de basis voor de gemeenschap. Grondrechten hebben een materiele betekenis. Art. 79 lid 3 van de Duitse grondwet zegt dat dat art. 1 niet veranderd mag worden. Op grond van art. 146 kan bij referendum echter wel een nieuwe grondwet komen. Dit is echter heel uitzonderlijk, alleen in geval van calamiteiten. Wanneer er van binnenuit wordt geprobeerd om de grondrechten aan de kant te schuiven dan heeft een ieder recht om daar tegen op te treden, dit wordt ook wel een strijdbare democratie genoemd. Voorts kunnen ook politieke partijen worden verboden omdat zij grondrechten aan de kant schuiven. Verder bestaat er de mogelijkheid bepaalde beroepen te verbieden indien je een staatsgevaar bent, dit worden ook wel 'berufsverboden' genoemd. Het Bundesverfassungsgericht is de instantie die beslist of jou als burger bepaalde rechten kunnen worden ontnomen.

Rechtsbescherming

De wetgever, het bestuur en de rechter beschermen je grondrechten. Pas als het fout gaat, dan komt het bij de rechter. Nederland, België en Frankrijk hebben een centraal gecentraliseerde rechtspraak. Dit is de nationale rechtsspraak. In de Verenigde Staten en Duitsland is dit anders. Daar is zowel op het niveau van de landen of staten als op federaal niveau een rechter. De meeste federale staten hebben grondwetbewaking. De taak van de federale rechter is toezicht houden en controleren of de taken wel goed verdeeld zijn. Voorts moet hij kijken of deze verdeling goed functioneert. De primaire taak is dus kijken of de taakverdeling werkt op de verschillende niveaus. Nederland heeft geen constitutionele rechter, er is dus geen 'waakhond' op de grondwet. Wel hebben wij art. 120 GW. In Frankrijk moeten de organieke wetten worden getoetst. Er moet worden gekeken of het verenigbaar is met de Conseil Constitutionelle. Verdragen kunnen ook worden voorgelegd aan de Conseil Constitutionelle om te kijken of het verenigbaar is, dit is echter niet verplicht. Voor al het overige geldt een toetsingsverbod, het is immers al een keer aan toetsing onderworpen, hoeft niet voor een tweede keer.

Internationaal recht

Alle staten die we nu gaan behandelen hebben het EVRM erkend en geratificeerd. Voorts hebben zij het klachtrecht erkend en het EU recht geratificeerd. We gaan nu kijken hoe het recht door werkt in alle landen. Er zijn twee verschillende soorten benaderingen, als eerste bespreken we het dualisme.

Dualisme

Bij het dualisme is er sprake van twee rechtsorden, de nationale rechtsorde en de internationale rechtsorden. Deze rechtsorden bestaan, los van elkaar. Staten zijn echter gebonden aan het recht. Internationaal recht moet worden omgezet naar nationaal recht, dit wordt transformatie genoemd. Internationaal recht is daarbij dus ook niet van een hogere orde. Deze denkwijze vinden we in Duitsland en Engeland. Britten zijn heel extreem, wanneer zij hun wetten hebben omgezet doen zij dus een beroep op een nieuwe wet en niet meer op het EVRM, dit is heel erg dualistisch. In Duitsland geldt de goedkeuringswet als omzettingwet.

Monisme

Voorts bestaat het monisme. Hierbij denkt men dat er 1 grote rechtsorde is. Nederland neigt meer naar het monisme. Dit blijkt onder andere uit art. 94 GW. Hierin wordt beslist dat er voorrang wordt gegeven uit bepalingen uit het internationale recht. Frankrijk is het meest monistisch van allemaal. Maar zelfs zij stellen een voorwaarde. Ze houden zich alleen aan het recht indien de tegenpartij dit ook doet. Ook Nederland is heel erg monistisch, er wordt geen woord gerept over het EVRM. Het recht werkt vanzelf door in Nederland.